

Kto i na jakie wsparcie może liczyć na polskiej wsi w latach 2015 – 2020

- System płatności bezpośrednich w latach 2015-2020
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

Spotkanie z ministrem rolnictwa i rozwoju wsi Markiem Sawickim

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowuje rozwiązania prawne w zakresie możliwości negocjowania umów i cen między uczestnikami rynku w ramach WPR na lata 2014 - 2020

**Zespoły Ekspertckie przy Wojewódzkich
Ośrodkach Doradztwa Rolniczego od
9 czerwca br. udzielają nieodpłatnej
pomocy w zakresie korzystania ze
wsparcia z PROW 2007-2013 oraz rynku
owoców i warzyw**

PROW 2014 - 2020 ukierunkowany będzie głównie
na

wzrost konkurencyjności rolnictwa
z uwzględnieniem celów rolnośrodowiskowych.

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Budżet PROW 2014-2020 wg priorytetów

Priorytet	Budżet ogółem
1. TRANSFER WIEDZY I INNOWACYJNOŚĆ	230 000 000
2. KONKURENCYJNOŚĆ	4 050 000 000
3. ŁAŃCUCH ŻYWNOŚCIOWY	1 600 000 000
4. OCHRONA EKOSYSTEMÓW	4 050 000 000
5. EFEKTYWNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI NATURALNYMI	320 000 000
6. WŁĄCZENIE SPOŁECZNE I ROZWÓJ GOSPODARCZY	1 684 545 695
Pomoc Techniczna	207 951 563
Zobowiązania z tytułu rent strukturalnych podjęte w okresach programowania 2004-2006 i 2007-2013	560 000 000
REZERWA WYKONANIA	810 797 697
RAZEM	13 513 294 955

**Projekt Programu Rozwoju Obszarów
Wiejskich na lata 2014-2020,
powinien zostać zatwierdzony przez
Komisję Europejską do **15 października br.****

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

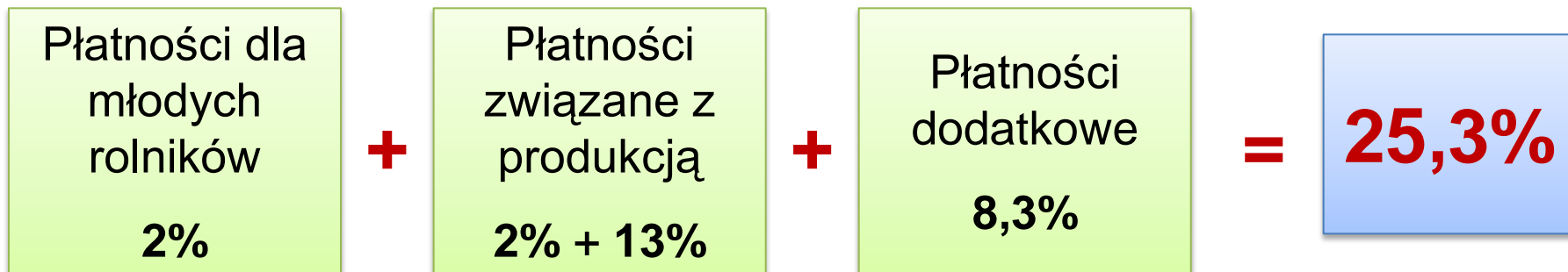

System płatności bezpośrednich w latach 2015 - 2020

Konsultacje do **11 lipca br.**

Intencją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest wykorzystanie środków pochodzących z II-go filaru na rolnictwo aktywne

Środki z PROW mają służyć rozwojowi rolnictwa, a nie stanowić rentę za posiadanie gruntów rolnych

Nowy system płatności bezpośrednich

- Kontynuowanie uproszczonego systemu płatności bezpośrednich SAPS.

- Komponenty systemu:

- jednolita płatność obszarowa
  - płatności za zazielenienie (30%)
  - płatności dla młodych rolników (do 2%)
  - płatności dla małych gospodarstw (do 10% albo bez limitu)
  - płatności związane z produkcją (do 13%+2%)
  - płatności dodatkowe (do 30%)
  - przejściowe wsparcie krajowe
- obowiązkowe
dla państw
członkowskich
- dobrowolne
dla państw
członkowskich

Rolnicy, których gospodarstwa znajdują się na obszarach z ograniczeniami naturalnymi (blisko 56% użytków rolnych w Polsce), poza płatnościami bezpośrednimi, **będą objęci płatnością ONW** w ramach PROW 2014-2020.

Wysokość stawek w ramach tego działania jest zróżnicowana i wynosi:

- 450 PLN/ha dla ONW typ górski,
- 179 PLN/ha dla ONW typ nizinny – strefa I,
- 264 PLN/ha dla ONW typ nizinny – strefa II, oraz dla ONW typ specyficzny.

Rolnik aktywny

Propozycja:

- ✦ nie planuje się rozszerzania listy podmiotów wykluczonych ze wsparcia (lotniska, wodociągi, tereny sportowe, przedsiębiorstwa kolejowe i obrotu nieruchomościami);
- ✦ nie planuje się korzystać z ogólnej zasady wykluczania rolników, dla których działalność rolnicza ma charakter marginalny lub nie jest głównym celem (konieczna byłaby weryfikacja tego warunku dla wszystkich rolników);
- ✦ proponuje się, aby kwotę płatności bezpośrednich skutkującą automatycznym uznaniem rolnika za aktywnego zawodowo ustalić na maksymalnym poziomie, tj. 5 000 EUR.

Przewidywany zakres:

- ✦ Szacuje się, że blisko 91% rolników dysponujących łącznie 7,1 mln ha, tj. ok. 51% powierzchni użytków rolnych zostanie automatycznie uznanych za aktywnych.

Płatności za zazielenienie (1)

- płatność z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu
i środowiska – warunki

- ✦ 30% ogólnej koperty krajowej

- ✦ Praktyki obowiązkowe:
  - dywersyfikacja upraw,
  - utrzymanie trwałych użytków zielonych (TUZ),
  - utrzymanie obszarów proekologicznych (tzw. EFA).

Płatności za zazielenienie (2)

PRAKTYKA DYWERSYFIKACJI UPRAW

- gospodarstwa o powierzchni poniżej 10 ha gruntów ornych (GO) będą wyłączone z obowiązku realizacji tej praktyki,
- gospodarstwa od 10 do 30 ha GO: minimum 2 uprawy,
- gospodarstwa powyżej 30 ha GO: minimum 3 uprawy.

Przewidywany zakres:

- ok. 83% gospodarstw może być zwolnionych z obowiązku realizacji dywersyfikacji upraw, co stanowi ponad 34% całkowitej powierzchni gruntów ornych w Polsce,
- 14% gospodarstw może być objętych obowiązkiem min. 2 upraw, a 3% gospodarstw obowiązkiem posiadania min. 3 upraw.

Płatności za zazielenienie (3)

PRAKTYKA UTRZYMANIA OBSZARÓW PROEKOLOGICZNYCH (EFA)

- ✦ udział obszarów EFA w gospodarstwie na poziomie 5% gruntów ornych, a od 2017 r. – 7%.
- ✦ gospodarstwa o powierzchni do 15 ha GO będą wyłączone z obowiązku realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych (EFA).

Przewidywany zakres :

- ok. 91% gospodarstw będzie zwolnionych z obowiązku realizacji tej praktyki,
- powierzchnia gruntów ornych podlegająca realizacji EFA stanowić będzie ok. 54% całkowitej powierzchni gruntów ornych w Polsce.

Proponuje się umożliwienie wspólnego rozliczania się z praktyki EFA rolnikom, których gospodarstwa znajdują się w bliskiej odległości (w promieniu 15 km; max 10 rolników).

Płatności dla młodych rolników

I FILAR

Płatności bezpośrednie

Wysokość wsparcia - 25% średniej krajowej płatności na hektar (ok. 62 EUR/ha)

Limit wspieranej powierzchni: do 50 ha.

Liczba rolników kwalifikujących się corocznie do wsparcia - ok. 110 tys.

Możliwość skorzystania przez rolnika z obu form wsparcia

II FILAR

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Premie dla młodych rolników w wysokości do 100 tys. zł

Pomoc wypłacana w dwóch ratach: 80% i 20%

Wymóg posiadania odpowiednich kwalifikacji zawodowych (wykształcenie lub staż pracy)

Płatności dla małych gospodarstw

- Proponuje się, aby wysokość wsparcia była obliczana jako suma wszystkich płatności, do których otrzymania rolnik byłby uprawniony, gdyby pozostał w systemie standardowym;
- Rolnicy korzystający z tej formy płatności w zamian za trwałe przekazanie gospodarstwa innemu rolnikowi na powiększenie mogą otrzymać rekompensatę z PROW - 120% rocznej płatności, do otrzymania której beneficjent kwalifikowałby się w ramach systemu dla małych gospodarstw w I filarze WPR. Przewidziano na ten cel w projekcie PROW ok. 130 mln EUR.
- Małe gospodarstwa mogą również ubiegać się o środki z II filaru w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw (Restrukturyzacja małych gospodarstw)”. Pomoc będzie przyznawana w postaci premii w wysokości do 60 tys. zł.

Przewidywany zakres wsparcia w I filarze*:

- liczba rolników „kwalifikujących” się do wsparcia - ok. 680 tys. (ok. 50%).
- całkowita powierzchnia objęta wsparciem - ok. 1,8 mln ha (ok. 13%).

*Przyjęto, że maksymalna kwota wsparcia (1250 EUR/gosp.) odpowiada wysokości płatności uzyskiwanej w systemie standardowym przez gospodarstwa o powierzchni 5 ha.

Płatności związane z produkcją (1)

- ✦ dobrowolne dla PCz;
- ✦ tylko w sektorach lub regionach w trudnej sytuacji i szczególnym znaczeniu ze względów gospodarczych, społecznych lub środowiskowych;
- ✦ tylko dla utrzymania obecnych poziomów produkcji;
- ✦ sektory, które mogą być objęte wsparciem: *zboża, nasiona oleiste, rośliny wysokobiałkowe, rośliny strączkowe, len, konopie, ryż, orzechy, ziemniak skrobiowy, mleko i przetwory mleczne, nasiona, mięso baranie i mięso kozie, wołowina i cielęcina, oliwa z oliwek, jedwabniki, susz paszowy, chmiel, burak cukrowy, trzcina cukrowa i cykoria, owoce i warzywa oraz zagajniki o krótkiej rotacji;*
- ✦ do 13% albo do 15% pułapu krajowego – w przypadku przeznaczenia przynajmniej 2% pułapu krajowego na wsparcie produkcji roślin wysokobiałkowych.

Płatności związane z produkcją (2)

Proponuje się zastosowanie płatności związanych z produkcją w następujących sektorach:

- bydło,
- krowy,
- owce,
- kozy,
- rośliny wysokobiałkowe,
- chmiel,
- skrobia ziemniaczana,
- burak cukrowy,
- pomidory,
- owoce miękkie (truskawki i maliny),
- len i konopie włókniste.

Płatności związane z produkcją (10)

Szacunkowy podział koperty w ramach płatności związanych z produkcją

Sektor	Jedn.	Ilość objęta wsparciem	Stawka [EUR/szt., EUR/ha]	Koperta [tys. EUR]	% całej koperty na płatności związane	% koperty krajowej
Bydło	<i>szt.</i>	858 000	139	119 475	23,57	3,54
Krowy	<i>szt.</i>	1 860 903	110	205 540	40,56	6,08
Owce	<i>szt.</i>	151 719	30	4 552	0,90	0,13
Kozy	<i>szt.</i>	30 892	15	463	0,09	0,01
Rośliny wysokobiałkowe	<i>ha</i>	207 000	326	67 572	13,33	2,00
Chmiel	<i>ha</i>	2 291	480	1 100	0,22	0,03
Skrobia	<i>ha</i>	25 000	373	9 330	1,84	0,28
Buraki cukrowe	<i>ha</i>	217 000	366	79 422	15,67	2,35
Pomidory	<i>ha</i>	7 500	300	2 250	0,44	0,07
Owoce miękkie	<i>ha</i>	73 500	230	16 905	3,34	0,50
Len i konopie	<i>ha</i>	960	189	181,44	0,04	0,01
RAZEM		x	x	506 791	100,00	15,00

Płatności dodatkowe

- ✦ dodatkowa płatność do hektarów zawierających się w przedziale określonym przez państwo członkowskie;
- ✦ stawka na hektar może wynieść maksymalnie 65% średniej płatności krajowej na hektar;
- ✦ **na ten cel planuje się przeznaczyć 8,3% koperty krajowej powstałej z przesunięcia 25% alokacji dla Polski na II filar WPR.**

Płatności dodatkowe - proponowane warianty:

Wariant A:

- JPO: **110 EUR/ha** + Płatność za zazielenienie : **74 EUR/ha = 184 EUR/ha**
- Płatności **dodatkowe:**
  - od 5 do 10 ha: **20 EUR/ha,**
  - od 10 do 30 ha: **80 EUR/ha;**

Wariant B:

- JPO: **110 EUR/ha** + Płatność za zazielenienie: **74 EUR/ha = 184 EUR/ha**
- Płatności **dodatkowe:**
  - od 3 do 10 ha: **26 EUR/ha,**
  - od 10 do 30 ha: **62 EUR/ha;**

Wariant C:

- JPO: **131 EUR/ha** + Płatność za zazielenienie: **74 EUR/ha = 205 EUR/ha**

Średnia stawka:
205 EUR/ha
po odjęciu
z koperty kwoty na
płatności związane
z produkcją
i płatności dla
młodych rolników

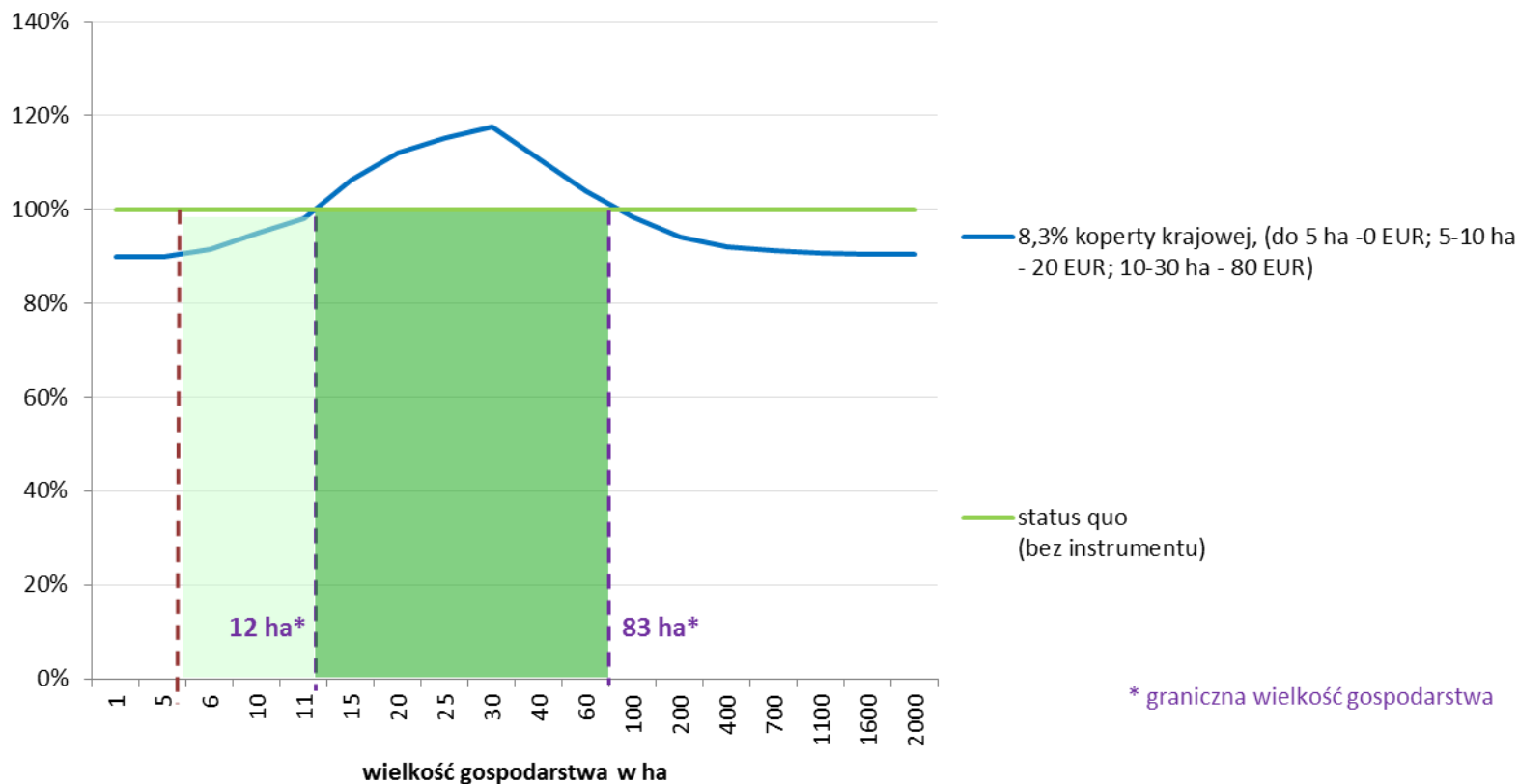

Płatności dodatkowe finansowane są z przesunięcia 25% środków z II filaru WPR:

Rodzaj płatności		Stawki płatności	
		Bez przesunięcia środków z II filaru WPR	po przesunięciu 25% z II filaru WPR i przeznaczeniu 8,3% na płatności dodatkowe
stawka JPO	<i>EUR/ha</i>	116	110
stawka płatności zielonej		66	74
Razem		182	184

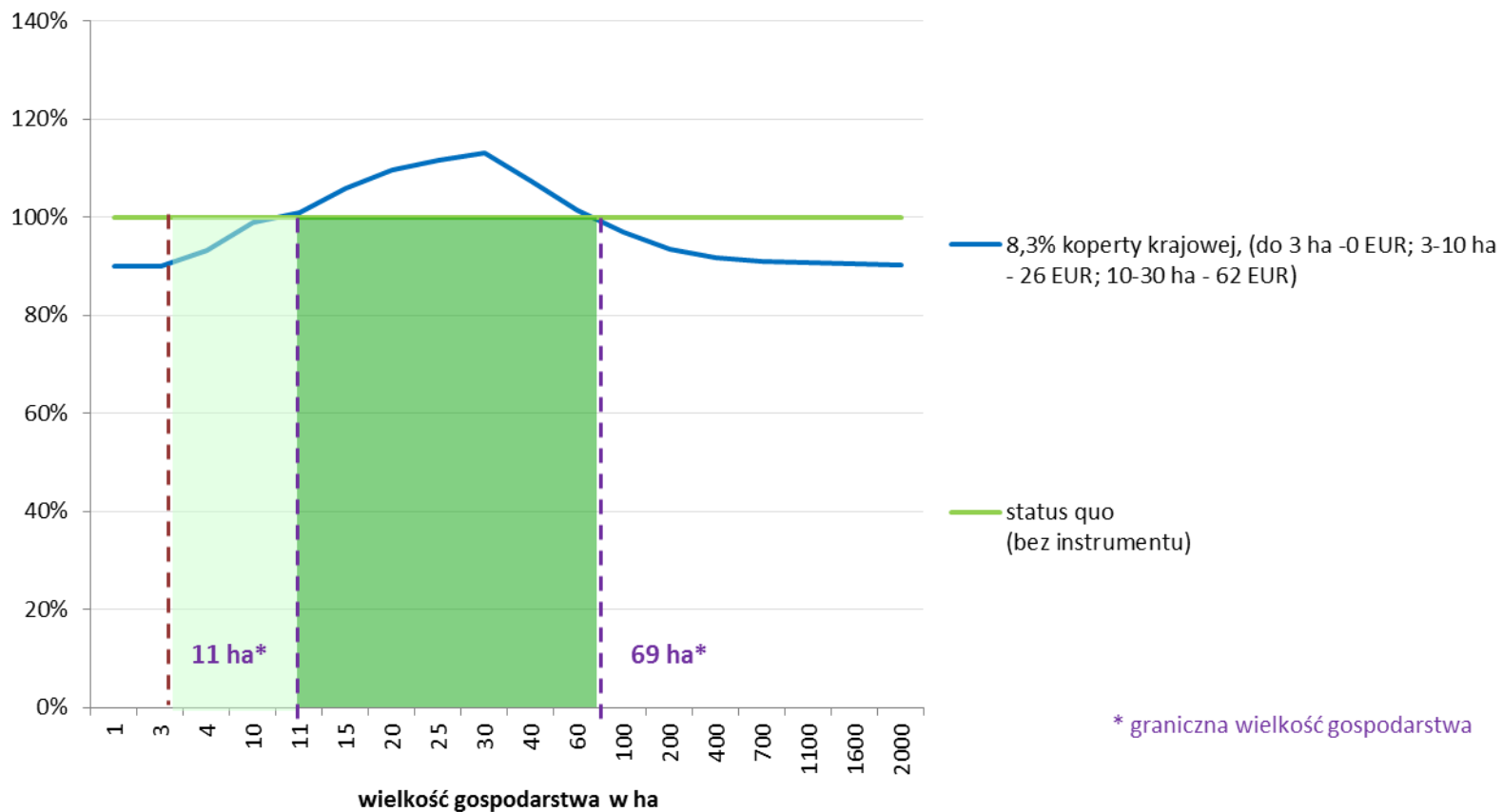

% zmiana łącznej kwoty JPO + pł. za zazielenienie + pł. dodatkowej na gospodarstwo - Wariant A

% zmiana łącznej kwoty JPO + pł. za zazielenienie + pł. dodatkowej na gospodarstwo - Wariant B

ZRÓŻNICOWANIE PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH W LATACH 2015-2020 W PRZYKŁADOWYCH GOSPODARSTWACH

Założenia:

- ✦ uproszczona struktura produkcji gospodarstw utrzymujących krowy, bydło opasowe oraz owce, a także gospodarstw, w których uprawiane są rośliny strączkowe oraz owoce miękkie (truskawki i maliny) stanowi przykładowe wielkości pogłowia/upraw;
- ✦ na **płatności dodatkowe** zostanie przeznaczony **8,3%** krajowej koperty;
- ✦ **stawka JPO wyniesie 110 EUR/ha** – przyjęto przybliżoną stawkę na 2019 r., gdyż jest to rok odniesienia wykorzystywany przy obliczaniu wysokości płatności dodatkowej;
- ✦ stawka płatności za **zazielenienie (greening) wyniesie 74 EUR/ha**;
- ✦ stawka płatności do **ziemniaków skrobiowych wyniesie 373 EUR/ha**;
- ✦ stawka płatności do **owoców miękkich wyniesie 230 EUR/ha**;
- ✦ stawka płatności do **roślin wysokobiałkowych wyniesie 326 EUR/ha**;
- ✦ stawka płatności do **krów wyniesie 110 EUR/szt.** dla 3-50 krowy w gospodarstwie włącznie; krowy w wieku co najmniej 36 miesięcy;
- ✦ stawka płatności **do owiec wyniesie 30 EUR/szt.** od 10 maciorki w gospodarstwie włącznie;
- ✦ stawka płatności do **bydła opasowego wyniesie 139 EUR/szt.** dla 3-50 sztuk w gospodarstwie włącznie; jałówki i byki w wieku od 6 do 8 miesięcy oraz od 12 do 24 miesięcy.

Kto i na jakie wsparcie może liczyć na polskiej wsi w latach 2015 – 2020

- System płatności bezpośrednich w latach 2015-2020
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

Spotkanie z ministrem rolnictwa i rozwoju wsi Markiem Sawickim

